

Vegyesek.

Jegyzőkönyvi kivonatok a tartott szakülésekről.

a) A mult 1887. évi december 16 án Dr. Entz Géza tnr. elnökle alatt tartott szakülésnek tárgyai voltak:

1. Dr. Entz Géza tnr. „Adalékok Erdély herpetológiájához“ című előadást tartott az általa tanulmányozott és nagy részt gyűjtött anyag bemutatása mellett. (I. a jelen füzetben).

2. Dr. Koch Antal a mult nyáron, az erd. Muzeum igazgató-választmányának megbízásából tett ásványgyűjtő székelyföldi útjának második feléről szóló jelentést terjesztett elő. Csiksomlyót elhagyva felkereste a ritka szép közeteiről híres Piricske hegységet a Gyergyóban. Gy.-Szt.-Miklósnál a Várszék oldalán nyitott kőbányában, a kristályos mészkő repedéseiben, az Asbestnek egy nemét, úgynevezett hegyibört gyűjtött. Szárhegyen a tavall nyitott és máris óriási mérvben kitágított márványbányát megtekintvén, a szobormárványnak nagyon is beváló gyönyörű fehér, kisebb-nagyobb szemű kristályos mészkőből egész sorozatot gyűjtött. A Piricske hegységnek különösen azon pontjairól, hol azelőtt még nem járt, a nephelinsyenit gazdag változataiból egész gyűjteményt hozott haza, s ezek közt különösen az öregszemű akmit-, amphibol- és sodalithdús változatokat, mely utóbbi Ditró után elneveztetett ditroitnak, emlí ki és mutatja be válogatott példányban. A 9 napot igénybe vett kirándulásoknak eredménye k. b. 300 darab ásvány és kőzet, mely az erd. Muzeum ásvány-földtani osztályát gazdagítja.

3. Dr. Gerevich Emil ismertetését König Gyula nagy matematikai munkájáról bemutatja Dr. Farkas Gyula tnr. Bemutató felsorolja a munkának némely magasb rendű kiválóságát, melyről ismertető nem emlékezik meg, s az ismertetésben tett ellenvetésekkel szemben csak azt tartja élen sajnálni valónak, hogy a könyv, hiányával a daktikai gondolat-fűzés művészetének, kezdőknek kevésbé lehet hasznos, haladóknak kevésbé élvezetes, mint némely épen oly szabatoságú francia elődje, sőt mint a maga német mintái. Köszönet jár a hazai Akadémiának, hogy irat a rendszer időleges színvonalát kellően megközelítő, noha egészen elementaris magyar mathésisi munkát, s mivel a beküldött ismertetés alkalmas a könyvnek kijáró érdeklődés szakszerű terjesztésére, az Értesítőben való közlésre ajánlja. (I. a jelen füzetben).

b) A f. 1888. évi február hó 24-én Dr. Fabinyi Rudolf tnr. elnökle alatt tartott szakülésnek tárgyai valának:

1. Dr. Farkas Gyula tnr. a chemiai és elektromos energia vonatkozásairól szólott (I. a jelen füzetben).

2. Dr. Istvánffy Gyula m. tnr. az Ulothrix zonata-n végzett algeologiai tanulmányának eredményeit terjesztette elő. (I. a jelen füzetben).

3. Téglás Gábor „Újabb kő- és bronzkori leletek az erdélyi medence területéről“ czimű jelentését bemutatta Dr. Koch Antal tnr. (I. a jelen füzetben).

4. Dr. Koch Antal tnr. előadja, hogy az ipar-, keresk- és földmiv. miniszterium megbízásából a mult nyáron folytatván az 1882-ben megkezdett részletes földtani fölvételeket, ezen alkalommal a Tordától keletre eső területnek — fel a kisbánya-runki havasokig — fölvételét végezte be, melynek nagysága 864 □ mfd. vagy 497.23 □ km. Előadása folyamán kiemeli ezen területnek igen érdekes és változatos földtani szerkezetét, mely abból tűnik ki legjobban, hogy annak térképezésénél összesen 32 különböző szint és jegyet kellett alkalmaznia a különböző földtani képződmények feltüntetése végett, mit az eredeti fölvételi lapok után készített reducált földtani térkép bemutatásával igazol. Ezután nagy vonásokban vázolván a szóban levő terület földtani alkotását, különösen kiemeli a következő tényeket. A terület nyugoti harmadrészét a kristályos paláknak változatos sora foglalja el, melyeken végig — Kisbányán, Vádpatakán és Runkon át Nagy-Oklosig — egy feltűnően érczdús övnek vonulását emeli ki, melynek a palája főleg sericités muscovitpala, de alárendelten chloritos pala is. Ezen öv kíséretében fontosak és érdekesek azok a nagyszámú dacit-telérek és teleptelérek, melyekkel különösen Kisbánya környékén lépten-nyomon találkozhatunk s ennek a vidéknek kiváló geologiai érdekét kölcsönöznék. Említi továbbá azt az érdekes vas- és mangánércz-telepet, mely mészköpadok közé zártan az augitporphyrit- és melaphyrtuffák felső részében. Borrév mellett, a tordai erdő Magyaros völgye nevű részében már régebben feltárva, de aztán felhagyva, előfordul. Szól a neogenkori mezőségi rétegek gypstelepeinek elterjedéséről — a tordai hegység keletővén végig, a mi arra mutat, hogy azok a tordai sótelep alatt terülnek el és — mint az elmélet is kívánja — megelőzték a kősó leülepedését a neogen tengerből. Szól továbbá arról a gyönyörű kristályodott cölestin- és baryt-előfordulásról Koppánd határában, a gypstelep fedűjét képező bitumenes mészkö üregeiben, melyet az idén fedezett fel és zsákmányolt ki kellően; egyúttal be is mutat néhány diszpéldányt innen. Végül bemutat egy geologiai szelvényt, mely a természetes viszonyokban az egész átvizsgált területet nyugot-keleti irányban átmetszi és annak földtani szerkezetéről egy áttekintés után világos képzetet nyújt.